

**УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА АВІАЦІЙНОЇ, МОРСЬКОЇ МЕДИЦИНИ ТА
ПСИХОФІЗІОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради Української
військово-медичної академії
від 28 серпня 2020 р. протокол № 7

Голова вченої ради
д.м.н., професор

Валерій Савицький

**ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КУРС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ**

підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Рівень освіти:	третій (освітньо-науковий)
Ступінь освіти:	доктор філософії
Галузь знань:	22 Охорона здоров'я
Спеціальність:	222 Медицина
Спеціалізація:	Для всіх спеціалізацій
Тривалість навчання:	1 кредит (30 годин)

Шифр 1.1.06

Ухвалено на засіданні Методичної ради
Української військово-медичної академії
Протокол від "28" 08 2020 року, № 8

Київ - 2020

Розроблена та внесена: кафедрою авіаційної, морської медицини та психофізіології факультету перепідготовки та підвищення кваліфікації Української військово-медичної академії

Розробники програми:

ТРІНЬКА Ігор Степанович, кандидат медичних наук, доцент, начальник кафедри авіаційної, морської медицини та психофізіології, полковник медичної служби.

МУДРИК Наталія Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної, морської медицини та психофізіології, працівник Збройних Сил України.

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри № 1
“26” 08 2020 р.

ДОПОВНЕНО ТА СКОРЕКТОВАНО

Протокол засідання кафедри № ____
“__” _____ 20__ р.

Начальник кафедри авіаційної, морської медицини та психофізіології
кандидат медичних наук, доцент,
полковник медичної служби

“26” серпень 2020 року

Ігор ТРІНЬКА

Програма вводиться в дію з “01” вересня 2020 року

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «КУРС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ» складена відповідно до освітньо-наукової програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти підготовки фахівців–доктор філософії з медицини в Українській військово-медичній академії.

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Ступінь вищої освіти: доктор філософії

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 222 Медицина

Спеціалізація: Для всіх спеціалізацій

Предметом вивчення навчальної дисципліни нормативні і культурно-моральні вимоги до особистості викладача вищої школи, етичні вимоги до його педагогічної, наукової діяльності та формування академічної доброчесності як складової академічної культури. Засвоєння цих знань є необхідною умовою підготовки ад'юнктів до викладацької і наукової діяльності в Українській військово-медичній академії.

Міждисциплінарні зв'язки:

Навчальна дисципліна «КУРС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ» проводиться для ад'юнктів першого року навчання у II семестрі.

При вивченні дисципліни «КУРС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ» актуалізуються знання з філософії, соціології, історії, етики, естетики, деонтології, розширюється світогляд, усвідомлюються вимоги академічної культури, норми поведінки особистості в розвинутому демократичному суспільстві. Деякі теми навчальної дисципліни безпосередньо пов'язані з такими навчальними дисциплінами, що вивчаються ад'юнктами, як «Філософія наукового світогляду», «Презентація результатів наукових досліджень. Реєстрація прав інтелектуальної власності».

Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми – Навчальний портал УВМА ([https://mcdl.mil.gov.ua/#Adjuncture, Doctoranture.html](https://mcdl.mil.gov.ua/#Adjuncture,Doctoranture.html)) у відповідних розділах.

1. Загальна мета і завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «КУРС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ» є розширити і удосконалити в ад'юнктів знання чинного законодавства і нормативних документів щодо академічної культури, професійної поведінки, наукової діяльності, взаємодії та спілкування науково-педагогічних працівників в науковому та освітньому середовищі.

Курс вивчення дисципліни «КУРС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ» побудований таким чином, щоб створити цілісну систему знань необхідних для успішної науково-педагогічної діяльності: сформувати уміння робити системні узагальнення щодо напрямів розвитку та ефективності вищої освіти і наукових досліджень, розвивати вимоги

академічної культури та нетолерантного ставлення до проявів академічного шахрайства; виробити необхідні практичні навички усного та писемного мовлення, сформуванню ефективну мотивацію до самоосвіти та розвитку, здатності до критичного мислення.

Отримані знання будуть використовуватися під час організації та проведення педагогічного процесу у вищому навчальному закладі; здійсненні науково-дослідницької роботи та оформленні її результатів, безпосередньої взаємодії та спілкуванні з науково-педагогічними працівниками на кафедрах і слухачами при проходженні педагогічної практики.

Програма навчальної дисципліни «КУРС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ» складається з п'яти тем:

Тема 1. Академічна доброчесність та її порушення. Кодекс честі науково-педагогічного працівника УВМА.

Тема 2. Інтелектуальна власність та її порушення. Формування академічної культури.

Тема 3. Актуальні завдання моральної та естетичної культури науково-педагогічних працівників.

Тема 4. Мова як засіб комунікації у ВНЗ.

Тема 5. Культура усної мови.

2. Компетентності, що набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни

1. Розуміти зміст реформ, що відбуваються в освітній галузі, їх значення для формування демократичного суспільства в сучасній Україні.

2. Знати основні нормативні документи, які визначають організацію і ведення навчально-виховного процесу у вищому військово-медичному закладі освіти.

3. Знати основи академічної доброчесності та уміти їх використовувати у повсякденній науково-педагогічній діяльності.

4. Оцінювати новітні наукові дослідження вітчизняної та зарубіжної педагогіки, зокрема, їх реалізацію у вищій військовій медичній школі.

5. Розуміти значення інтелектуальної власності, уміти захищати і не порушувати права інтелектуальної власності.

6. Оволодіти основами професійної етики, знати кодекс честі науково-педагогічного працівника УВМА і впроваджувати його в життя.

7. Актуалізувати етичні знання з метою розв'язання комплексних морально-етичних проблем у навчально-виховній та науково-дослідницькій діяльності.

8. Розуміти і аналізувати надбання світової етичної думки, впроваджувати їх положення в навчально-виховну та наукову діяльність в УВМА.

9. Розуміти значення впровадження високих моральних чеснот для утвердження української національної системи виховання в умовах загрози збройних утручань ззовні та на період проведення ООС.

10. Розуміти значення мовленнєвої культури у діяльності науково-педагогічного працівника, розвивати комунікативні уміння та формувати уміння наукової усної та письмової мови.

11. Усвідомлювати практичну цінність та важливість академічної доброчесності і застосовувати її в повсякденній діяльності.

12. Впроваджувати пріоритет безконфліктних високоморальних та гуманних норм поведінки у взаємовідносинах із військовослужбовцями, колегами по службі.

13. Розуміти пріоритетність моральних цінностей і утверджувати загальнолюдські цінності, національну гідність та патріотизм у повсякденній військовій діяльності.

3. Запланований результат навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми визначені та сформульовані наступні результати навчання слухачів:

1. Ад'юнкт здатний здійснювати навчально-виховну, просвітницьку і наукову діяльність на високому культурно-моральному рівні за місцем служби у мирний час, під час виконання міжнародних миротворчих місій і в умовах проведення ООС.

2. Ад'юнкт здатний опрацьовувати наукову літературу з різних інформаційних джерел і правильно оформляти посилання на них.

3. Ад'юнкт здатний до самостійного проведення наукового пошуку інформації.

4. Ад'юнкт здатний використовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

5. Ад'юнкт здатний проводити навчальні заняття усіх видів у навчально-виховному процесі вищого військового навчального закладу з дотриманням норм академічної доброчесності.

6. Ад'юнкт здатний використовувати методи і засоби доброчесного впливу на особистість для досягнення необхідного виховного впливу під час роботи з підлеглими.

7. Ад'юнкт здатний оформити наукову статтю та інші наукові публікації з дотриманням вимог до публікації.

8. Ад'юнкт здатний науково правильно формулювати свої умовиводи, висновки, тези, наукові дослідження.

9. Ад'юнкт здатний проаналізувати, оцінити ситуації проблемного морально-етичного характеру.

10. Ад'юнкт здатний проводити презентувати результати наукового дослідження науковою усною і письмовою українською мовою.

11. Ад'юнкт здатний слідувати етичним нормам у професійній діяльності.

4. Зміст навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни «КУРС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ» відводиться 30 годин / 1 кредит ЄКТС. Зміст навчальної дисципліни складається з п'яти тем.

Тема 1. Академічна доброчесність та її порушення. Кодекс честі науково-педагогічного працівника УВМА.

Поняття академічної доброчесності. Фактори, що зумовили кризу академічної доброчесності. Основні види порушення академічної доброчесності: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. Конфлікт інтересів між учасниками науково-педагогічного процесу.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності. УВМА як корпорація: корпоративна етика, партнерство «слухач - викладач», «слухач – слухач», «слухач – адміністрація» Кодекс честі науково-педагогічного працівника УВМА. Академічна відповідальність. Кодекс честі офіцера Збройних Сил України. Форми та методи запобігання академічній нечесності. Громадські організації та органи самоврядування з питань доброчесності.

Тема 2. Інтелектуальна власність та її порушення. Формування академічної культури.

Інтелектуальна свобода. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу.

Поняття інтелектуальної власності, історія його становлення. Авторське право. Об'єкти авторського права. Нормативні документи, що регулюють процеси встановлення, захисту та порушення інтелектуальної власності. Відкритий доступ до знань (концепція «суспільного надбання», концепція відкритого дозволу (Open Access) в сучасному інформаційному просторі). Види та способи порушення авторського права. Захист авторських прав у світі та в Україні.

Види та способи плагіату. Основні правила використання оригінальних текстів, цитування і оформлення покликань. Виявлення плагіату. Антиплагіатні програми.

Тема 3. Актуальні завдання моральної та етичної культури науково-педагогічних працівників.

Етика як наука, її значення для формування моральної культури науково-педагогічних працівників військової медичної освіти. Моральна культура, норма поведінки та цінності науково-педагогічного працівника.

Якісні критерії культури офіцера ЗС України, її зміст і особистості. Особливості воїнської етики, етики офіцера. Етика службових відношень. Військова етика як різновид професійної етики.

Тема 4. Мова як засіб комунікації у ВНЗ.

Місце наукового стилю серед інших функціональних різновидів мови. Сфера застосування, мета та особливості наукового стилю. Специфіка мовленнєвих засобів наукового стилю. Усна й писемна форми наукового стилю. Засоби висловлювання лектора. Форми наукового мовлення: поняття,

судження, побудова висновків. Мовленнєвий етикет як компонент комунікації. Набуття навичок продукування наукових текстів і навичок спілкування в науковій сфері як передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції.

Тема 5. Культура усної мови.

Публічний виступ. Види публічних виступів. Етапи підготовки до академічного публічного виступу. Вербальні та невербальні складники усної наукової комунікації. Секрети успішної промови.

Способи активізації та переконання слухачів. Навички ведення академічної дискусії та полеміки. Вербальні та невербальні прояви незгоди та толерантності. Мистецтво слухати. Етикет усної наукової інтеракції.

5. Рекомендована література

1. Берегова Г. Д. Ділова українська мова. Курс лекцій : навч.-метод. посіб. –Херсон : Айлант, 2004. – 240 с.
2. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ8302:2015 / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – Введ. з 01.07.2016. – К. :УкрНДНЦ, 2016. – 16 с. – (Інформація та документація).
3. Бондаренко С. В. Авторське право та суміжні права / С. В. Бондаренко. – К. :Ін-т інтел. власн. і права, 2008. – 288 с.
4. Бралатан В.П. Професійна етика: навч. посіб. / В. П. Бралатан,Л. В. Гуцаленко, Н. Г. Здирко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 252 с.
5. Бутенко Л. В. Мовлення ділових людей на нарадах, засіданнях, зборах : навч.посіб. для студ. нефілол. спец. / Л. В. Бутенко. – 2-е вид., доп. і випр.– Алчевськ : ДГМІ, 2003. – 253 с.
6. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій (розроблено на підставі ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки.Структура і правила оформлення») // Бюлетень ВАК України. – К., 2011. –№ 9/10. – С. 2-10.
7. Військові статuti ЗС України. – К., 2004 р.
8. Етичний кодекс ученого України [проект]. – К. : Видавничий дім «Академперіодика» НАН України, 2009. – 16 с.
9. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII “Про вищу освіту” [із змінами] // Відомості Верховної Ради України від 19.09.2014.
10. Закон України від 05.09.2017 №2145-VIII “Про освіту” // Відомості Верховної Ради України від 2017, №38-39, ст.
11. Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII “Про наукову і науково-технічну діяльність” [із змінами] // Відомості Верховної Ради України від 15.01.2016.
12. Мудрик Н.І., Румянцев Ю.В., Савицький В.Л. Основи професійної педагогіки. – К.: УВМА, 2007.- 100с.
13. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. посіб. З алгоритмічними приписами / Г. С. Онуфрієнко. – 2-ге вид. перероб. Та доп. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 392 с.

14. Ястремська О. О. Інтелектуальна власність: навч. посіб. / О. О. Ястремська.– Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. – 124 с.
15. . Bailey S. Academic writing: a handbook for international students /S. Bailey. –3 rd ed. – London, New-York : Routledge, 2011. – 314 p.
16. Zobel J. Writing for Computer Science / J. Zobel. – 3 rd ed. – London : SpringerVerlag London Ltd, 2014. – 285 p.

Інформаційні ресурси

- 17.<http://www.nbuu.gov.ua>
- 18.<http://www.library.gov.ua>
- 19.<http://ioh.org.ua>
- 20.<https://naqa.gov.ua/академічна-добросесність/>

6. Види та форми контролю успішності навчання

Контроль успішності та якості підготовки ад'юнктів розподіляється на поточний та підсумковий. Поточний контроль здійснюється на групових та семінарських заняттях під час обговорення навчальних питань чи роботи на практичному занятті та оцінюванням письмових робіт. Оцінюються усі види навчальної роботи слухача. Результати поточного контролю відображаються в журналі обліку навчальних занять. Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку.

7. Засоби діагностики успішності навчання

Для визначення рівня засвоєння ад'юнктами навчального матеріалу використовуються такі засоби діагностики успішності навчання: письмові та усні завдання поточного контролю, питання для самостійного контролю знань.